

מצרים

יציאת מצרים

במשך ששת חודשי הקיץ, כל שנה, נמצאת מצרים בחופש. בית הנבחרים מפיק את עבודתו, מעתיק מקום מושבו מקהיר הבירה לאלכסנדריה, בירת הממשלה של מצרים. יחד עם הנבחרים הנכבדים עוברת גם הממשלה משרב קהיר (160 ק"מ מדרום לים) לרוחות הרעננים של חוף אלכסנדריה. המלך מעתיק את מקום מגוריו הרשמיים מארמון עבדין בקהיר, לארמון ראס'אלתיין באלכסנדריה. הסוחרים, הפקידים הגבוהים, החברה האלגנטית — כולם מצטרפים להגירה המונית זו. רק הפקידים הנמוכים נשארים במשרדים המרוקנים למחצה.

וכמוכן, שגם הפקידים נשארים בקהיר רק מאונס. הם נוסעים מדי שבוע לאלכסנדריה לבלות סוף שבוע נעים; בשאר ימי השבוע, הם חושבים על הנסיעה הבאה. לניהול העבודה, אין להם זמן או רצון.

אולם ההגירה לאלכסנדריה היא רק צעד ראשון בבריחה מקהיר שהפכה כבר מסורת. במשך כמה ימים נראים כל אנשי החברה הגבוהה מטיילים על שפת הים, מתרחצים בים או בבריכות-שחיה מפוארות, מבקרים במרוצי-סוסים, שר-תים משקאות חרימים או קרים. אולם חלק זה של "עונה" עובר מהר. השכבה הגבוהה יותר עוזבת את אלכסנדריה ומהירה, להקות הקנות, לחופי הריביירה ולמונטה-קארלו. האות להתחלת שלב ב' ניתן מידי שנה ע"י חברי הממשלה.

היתר להיתר יציאה: השנה התנהל הכל לפי התוכנית המסורתית. קהיר התרוקנה, חופי אלכסנדריה התמלאו; כמה עתונאים חזרו על השאלה הישנה: "איפה קיימת בעולם ארץ עם בירה שניה, שכל תפקידה לבדד את הממשלה והפקידים?" אולם השנה חלה תקלה קטנה: עבר חודש מהתחלת ההגירה ואף חבר ממשלה לא עזב את הארץ. כעבור זמן קצר, נתפרסמה הודעה כי לרגל המצב הפוליטי החמור (כלפי חוץ: השיחות עם אנגליה; כלפי פנים: אי-שביעות רצונו של הקהל ממשטר אל-ח'וסיין) לא יורשו חברי הממשלה לעזוב את הארץ. רק אם תהיה סיבה חשובה ורחופה, יורשה השר ע"י ראש הממשלה, לעזוב לתקופת זמן של לא יותר מחמש שבועות; ורק שר אחד יהיה בחו"ל באותו זמן.

השר הראשון שביקש לצאת מסיבות רשמיות חשובות היה אחמד חוסיין בא-שא, שר העבודה והסעד. בקשתו נדחתה ע"י מוצטפה אל-נחאס, ראש הממשלה המזדקן. השר פנה שנית, והדגיש את חשיבות נוכחותו בראש הממשלה המצרית היוצאת לעידת העבודה הבינלאומית בגינבה. אל-נחאס השתכנע, הרשה לו לנסוע לשבוע אחד בלבד.

אחר שכנוע ראשון זה, הצליח אותו שר להראות לראש הממשלה מה חשוב ביקורו גם בגרמניה לחקירה בעניני הביטחון הסוציאלי הנהוג שם עוד מימי ביט-מרק. אל-נחאס הסכים לשבוע נוסף, אך השר לא הסתפק. כיצד, הוא שאל, יכול להיות בשווייץ וגרמניה מבלי לבקר גם בהולנד ולראות כיצד מוצאת לפועל תוכנית חלוקת האדמות לאיכרים? הוא קיבל ארכה של עוד שבוע ובסוף.

"אני התרגמתי לנסוע": אחרי השר הראשון בא השר השני: פואד

טראג אל-דין באשא, שר הפנים והכספים, ראש מפלגת אל-ח'וסיין, יד ימינו של אל-נחאס. הוא ביקש היתר-יציאה לחודש שלם. הסיבות לא ידועות. אחרי מקח וממכר, הסכים להשאיר בגדר הגבול שנקבע ע"י ראש הממשלה: שלשה שבועות. אחריו בא טאהא חוסיין, הווקטור המלומד, ישיש מרכיב משקפים שחורות

אם יעמוד ראש הממשלה על האיסור, הוא יתפטר מן הממשלה אך לא ייתר על נסיעתו השנתית. הוא קיבל היתר יציאה לתקופה בלתי-מוגבלת. ואו בא תורו של השר הרביעי: עבד אל-פתאח אל-טווייל באשא, שר המשפטים. יש לו כבר מקום מוזמן על האניה היוצאת מאלכסנדריה בסוף החודש, הוא לא יוותר עליו. הפעם אל-נחאס אף לא ביקש

פנטזיה יחפנית

בחג רמדאן ערך האימאם אחמד, מלך תימן, קבלת פנים לנכבדי תנו, עיר מושבו, ולראשי השבטים הבדואים במדבריות תימן. בתמונה (למעלה) נראה האימאם יושב ומתבונן בפנטזיה של הפרשים הבדואים. אותה שעה נתקבל הניסיך סיף אל-איסלאם, יורש העצר של תימן (למטה) ע"י משמר כבוד חמוש ברובים ששרדו מהצבא התורכי. לידו, צועד מפקד המשמר המלכותי — יחף. שמאלו, הולך הנער הנושא את רובהו של הניסיך ובקבוק טרמוס המכיל מים קרים.

סיבה מניחה את הדעת: הוא הרשה לו משרד החינוך: "אני התרגמתי לנסוע לאירופה כל שנה." (טאהא נשוי לצרפתית, בנו התפרסם כמשורר צרפתי, כשם שהאב מפורסם כסופר ומשורר ערבי)

על האניה הראשונה הנוסעת לצרפת בחודש יולי!" מסורת ההגירה הקיציית ניצחה את הישובי הפוליטיקאים.

ספרים

נצחון היחפנים

סטיבן רנקימן הוא מלומד אנגלי שרטט בעשר שפות, שידע לנצל ללימוד קורות מסעות הצלב שזעזעו את המזרח לפני תשע מאות שנה.

בכרך הראשון של "חולדות מסעות הצלב" שנתפרסם באנגליה הוא שוטח לפני הקורא את כל ידיעותיו.

העובדה היא שביחס לגודל התפקיד שנוסעי הצלב נטלו על עצמם — הם גנדי דים: החל מהנזיר המזור, פטר, עם כני החמור המבחילים שלו וכלה באמפרור אלכסיס, זהיר ואיש הלכות העול, שהזמין את נוסעי הצלב לקושטא, כיוון שלא יכול היה להרשות לעצמו חיילים שכירים, אך נטשם לאחר שבאו לעזרתו.

ניתן הכל: נפילתה של ירושלים, ב'638, לידי המוסלמים; שלטונם השקט של החליפים לבית עומייה, שהעסיקו פקידים נוצרים דוברי-יוונית. ומתוך שר יונם מופיעים נוסעי הצלב כבעלי שאיפות קטנוניות, בדומה לאשה שהעולם החדש רואה, בציניות רבה, בכל הלוחמים למטרה נעלה.

ולמרות נחלתם, אכזריותם וקוצר הרוח שלהם, השיגו נוסעי הצלב את שלהם — אמנם לא לאורך הימים.

המטרה, שהתגשמה בשמיני ליוני 1099: ירושלים, כשהם עולים על חור מותיה יחפים וכובשים אותה בסערה הזופכת את הבעות הלעג של המוסלמים הצופים בהם מצריחי החומה לזעקת מות קפואה.

אולם מלבד מה שבולט מספרו של רנקימן כי ככל קודמיהם, והבאים אחריהם, ידעו הצלבנים להסתפק בכיבוש ארץ-ישראל המיושבת, בעיקר מערוב לירדן, בעלת החשיבות האסטרטגית (מוקד לשיירות מובילות בשמים, גלמים, אבנים יקרות מהמזרח) נראית גם בברירות רבה התנוונותם של הצלבנים, נכדי האידיאל ליסטים שיצאו להציל את הקבר הקדוש ובני שליטי הארץ הנוצרים שכבר הלכו ונחלשו.

וכאשר התנוונות זאת חלה בשעה שהמרחב התלכד, נפלט הגוף הזור לו, ירד לתהום ההיסטוריה.

ספר זה ככל הספרים שקדמו לו על נושא זה, נתקבל באהדה רבה ע"י האנטי-טליגנציה הערבית, הרואה בנושא — הצלבנים — תקדים לצינונות. מבלי להסתמך על הבטחות הפוליטיקאים של הליגה ואיומיהם נגד ישראל, הם מסיקים מסקנות על חיסול ישראל, כעבור שני דורות — כפי שחוסל ישוב הצלבנים בארץ לפני 800 שנה.

הלקח לדור הזה: גוף זר במרחב יכול לקיים עצמו רק אם הוא שומר גם במרוצת הדורות על מתח גבוה, ואם המרחב הטובב אותו מפולג. הדרך השנייה: לחדול מלהיות גוף זר, ללכד סביבו את עמי המרחב.

* לטינית, צרפתית, גרמנית, יוונית, ערבית, פרסית, ארמנית, סורית, ערבית ואנגלית.

** A History of the Crusades

מרוממת את המוראל

פנטזיה

